



SHA-plan

Plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø

NOR 035-2021 Bygging av Sykkelparkeringsløsninger

SHA-planens revisjonsnr: 02

SHA-plan revidert (ved tidsforskyvning og eller større tilleggsarbeider må planen revideres)

Rev. Nr	Dato	Revisjonen omfatter	Utarbeidet av	Kontrollert av	Godkjent av
01	10.06.21	Første utgave	Andy Keith	Gry Herdlevær	Per Aas Moen



Innhold

1	Distribusjonsliste.....	3
2	Forkortelser	3
3	Formål	4
4	Orientering om prosjektet	4
5	Organisering og ansvar	6
5.1	Byggherreansvaret, generelt	6
5.2	Ansvar for funksjoner i Byggherreforskriften - SHA-arbeidet.....	6
5.3	Generelt.	6
5.4	Byggherrefunksjoner	7
5.4.1	Byggherre, Gjennomføringsavdelingen.....	7
5.4.2	Byggherrens representant (BR)	7
5.4.3	Koordinator prosjektering (KP).....	7
5.4.4	Koordinator Utførelse (KU).....	7
5.5	Hovedbedrift med samordningsansvar	7
5.6	Sideentreprenør.....	8
6	Prosjektens SHA-mål	9
7	Risikoforhold knyttet til prosjektet	10
7.1	Risikovurdering og risikoreduserende tiltak	10
7.1.1	Mulige farer og tiltak	10
7.1.2	Oppfølging	10
8	SHA-avvik	11
8.1	Avvik fra SHA-planen	11
8.2	Entreprenørens plikter.....	11
8.3	Byggherres plikter	11
8.4	Behandling av SHA-avvik.....	11
Vedlegg 1	Risikovurdering.....	12
Vedlegg 2	Varslingsplan, Eksempel	15
Vedlegg 3	Organisasjonskart SHA	16
Vedlegg 4	Ansvarsmatrise BHF	17



1 Distribusjonsliste

Bymiljøetaten v/prosjektleder har ansvar for ajourføring, komplettering og distribusjon av denne SHA-plan. Alle har plikt til å melde fra om forhold som ikke er i overensstemmelse med planen, eller som bør behandles og innlemmes i planen.

Entreprenørs kontaktperson har ansvar for å distribuere SHA-planen til sine medarbeidere og evt. underleverandører.

2 Forkortelser

AG	Arbeidsgiver
ALARP	As Low As Reasonable Practicable (brukes ved risikovurderinger)
AML	Arbeidsmiljøloven
AT	Arbeidstilsynet
BHF	Byggherreforskriften
BH	Byggherre (BR = byggherrens representant)
SHA	S = Arbeidstakerens og 3. persons sikkerhet (Risikoforhold)
	H = Arbeidstakerens helse
	A = Arbeidstakerens arbeidsmiljø (Støy, støv, gass etc.)
KP/KU	Koordinator prosjekteringsfasen/koordinator utførelsesfasen
SJA	Sikker jobb analyse
BME	Bymiljøetaten



3 Formål

SHA-planen gjelder for Bergen kommune, Bymiljøetatens prosjektet *NOR 035-2021 Bygging av Sykkelparkeringsløsninger* hvor byggherreforskriften blir gjort gjeldene. Planen er utarbeidet som styrende dokument for prosjektet. Formålet med planen er å verne arbeidstakerne på bygge- eller anleggsplassen mot farer gjennom at sikkerhet, helse og arbeidsmiljø blir ivaretatt i prosjektering og ved utførelse av bygge- eller anleggsarbeider.

Planen utarbeides for å ivareta § 7 i Forskrift om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplasser (byggherreforskriften).

En grunnleggende forutsetning for å oppnå de ønskede SHA-resultatene er at hver enkelt person som deltar i gjennomføringen av prosjektet

- har nødvendig kunnskap og ferdigheter for og i de oppgaver han/hun settes til å utføre.
- viser holdninger og handlinger i overensstemmelse med Bymiljøetatens forventninger
- overholder fastsatte prosedyrer og retningslinjer.

4 Orientering om prosjektet

Bymiljøetatens prosjekt *NOR 035-2021 Bygging av Sykkelparkeringsløsninger* består av:

Montering av løsninger for sykkelparkering etter føringer i Sykkelstrategi for Bergen 2020-2030 (satsning Tilgang til sykkel). For å øke sykkelparkeringstilbudet i Bergens området skal prosjektet sørge for montering av sykkelstativer på forskjellige lokasjoner i et utvidet sentrumsområde, i bydelssentre, ved skoler og ved friluftsmålpoint. Avtalen omfatter hovedsakelig å montere sykkelstativer som blir levert ut av oppdragsgiver. I tillegg kan det være noe behov for levering og montering av enkle takkonstruksjoner/overbygg eller enkle låsbare sykkelskur. Dekke, type og antall stativer som skal monteres vil variere fra lokasjon til lokasjon. Med hensyn til håndtering av overvann vil det i noen tilfeller være nødvendig med justering/flytting av vannrenner og/eller VA-anlegg (sluk, kumløkk, skjefte-sluk o.l.)

SHA-planen gjelder for alle oppgaver innenfor prosjektet. Tiltak som omfattes av byggherreforskriften er blant annet:

- Montering av sykkelstativer på forskjellige underlag/dekke
- Asfaltering
- Legging av steindekker (brostein, steinheller, m.m.)
- Legging av kantstein og hulkilrenner
- Justering/flytting av VA-anlegg (kummer, sluker, o.l.)
- Oppsetting av veiskilt
- Oppsetting av takoverbygg/sykkelskur

Denne SHA-planen vil være gjeldende for kontrakten på samtlige lokasjoner. Forskjellen vil være i risikoanalysene som skal tilpasses lokale og kontraktsmessige forhold, og legges til grunn for entreprenørens risikovurderinger inkludert sikker jobbanalyser. Normalt er det krav til at prosjekter etablerer riggplaner. I de fleste tilfeller som omfattes av denne SHA-planen er det ikke aktuelt med egne riggplaner da de ikke krever spesiell rigging. I de tilfelle det kreves rigging, skal det etableres riggplaner som skal vedlegges SHA-planen, og dette vil være entreprenørs ansvar. For prosjekter som



krever egne separate fremdriftsplaner, skal disse vedlegges SHA-planen, og dette vil være entreprenørs ansvar.



5 Organisering og ansvar

5.1 Byggherreansvaret, generelt

I Bymiljøetaten har alle ansatte med sentral posisjon i de ulike prosjekter, rolle som byggherre. Det er byggherrens plikter som delegeres nedover i linjen. Det vil uansett være øverste leder som bærer ansvaret for at forskriften etterleves slik det kreves. Dette betyr at det skal rapporteres på punktene i forskriften oppover i linjen til etatsdirektør.

Bymiljøetaten skal alltid utpeke en SHA-koordinator for prosjekteringsfasen (KP) som har ansvar for koordinering mellom ulike fag og/eller rådgivere. For gjennomføringsfasen skal det utpekes en koordinator utførelse (KU). Rollen som koordinator kan byggherren, jf. Byggherreforskriften, selv inneha om han ønsker dette, men koordinator utførelse (KU) skal ikke ha annet ansvar og oppgaver som kommer i konflikt med andre roller. Dette tilsier at det er best å ha en egen KU som kan fokusere på SHA, og som ikke samtidig skal følge opp tidsbruk og økonomi. Er det flere Kuer skal en av disse ha en overordnet rolle og samordne de ulike aktivitetene.

Byggherren er også ansvarlig for å påse at entreprenør følger regelverket i arbeidslivet med hensyn til lønns- og arbeidsvilkår. Entreprenør har i tillegg ansvar for at underentreprenører også følger dette. Påseansvaret følger kontraktlinjene så entreprenør har alltid ansvar for sine underentreprenører.

Bymiljøetaten følger Bergen kommunes etablerte rutiner for å påse at lønns- og arbeidsforhold tilfredsstiller norske regler. Dersom anleggsarbeid vil vare utover 15 virkedager eller den forventede arbeidsmengden vil overstige 250 dagsverk, skal entreprenør sende inn forhåndsmelding til Arbeidstilsynet. Denne kan sendes inn elektronisk via internett på www.arbeidstilsynet.no.

5.2 Ansvar for funksjoner i Byggherreforskriften - SHA-arbeidet

Det skal i hvert enkelt prosjekt vurderes hvem som har ansvaret og medansvaret i forhold til krav til funksjoner i byggherreforskriften. Byggherre er Bymiljøetaten ved Gjennomføringsavdelingen.

Hvert enkelt prosjekt skal ha en oversikt over hvilke personer som har ovennevnte rolle. Oversikten skal inkludere kontaktinformasjon.

5.3 Generelt.

Alle prosjekter hvor byggherreforskriften blir gjort gjeldende skal organiseres med de funksjoner som er vist i vedlegg 4. Ansvarsmatrisen tar utgangspunkt i prosjekter av større omfang og må tilpasses prosjektets kompleksitet.

Følgende funksjoner skal bemannes:

- Byggherrens representant
- Koordinator prosjektering
- Koordinator utførelse

Ansvar og medansvar for de forskjellige funksjonene er vist i vedlegg 4.



5.4 Byggherrefunksjoner

5.4.1 Byggherre, Bymiljøetaten Gjennomføringsavdelingen

Bymiljøetaten v/ Gjennomføringsavdelingen er byggherre for sine egne prosjekter. Normalt vil prosjektleder være byggherrens representant. Det skal være skriftlige avtaler for denne funksjonen.

5.4.2 Byggherrens representant (BR)

BR har blant annet ansvar formen ikke begrenset til følgende:

- Organisering av prosjektene
- Etablering av skriftlige avtaler med KP og KU
- Etablering og oppfølging av avdelingens etablerte SHA plan
- Ytterligere detaljer er vist i vedlegg 4, ansvarsmatrise BHF

Byggherrens representant benevnes som byggherre videre i dokumentet.

5.4.3 Koordinator prosjektering (KP)

KP skal utpekes. KPs hovedansvar er å sikre at prosjektet planlegges gjennomført etter kravene i byggherreforskriften med hensyn til Sikkerhet, Helse og Arbeidsmiljø.

Dette ansvaret inkluderer blant annet, men er ikke begrenset til:

- Identifisering av spesielle risikoforhold, også i forhold til fremdriftsplan
- Organisering av prosjektet som vist i vedlegg 3
- Ytterligere detaljer er vist i vedlegg 4, ansvarsmatrise BHF
- Etablere prosjektets varslingsplan vist i vedlegg 2

Det skal være en skriftlig avtale for KP, dersom BH ikke innehar denne rollen selv.

5.4.4 Koordinator Utførelse (KU)

KU skal også utpekes. KUs ansvar er beskrevet i egen skriftlig KU-avtale. Denne skal blant annet inkludere oppfølging av anlegg, delta på entreprenørens vernerunder, rapportere og følge opp uønskede hendelser og avvik på SHA-kravene.

Det skal være en skriftlig avtale for KU, dersom BH ikke innehar denne rollen selv.

5.5 Hovedbedrift med samordningsansvar

Hovedbedriftsansvaret gjelder dersom det er to eller flere sideordnede entreprenører som arbeider i det samme område. Dette ser vi som lite aktuelt ved arbeid med denne kontrakten, men hvis det er flere sideordnede entreprenører som arbeider i samme område, skal det alltid utpekes en hovedbedrift som har ansvaret for samordning i henhold til krav i AMLs §2.2. Ellers er hovedentreprenør alltid ansvarlig for samordning og koordinering av egne underentreprenører. Merk at det er forskjell på hovedbedrift og hovedentreprenør.

Før prosjektoppstart skal hovedbedrift sende inn liste over følgende funksjoner med kontaktinformasjon:

- Prosjektleder
- Leder (navn) for samordningsansvar
- Anleggsleder(e)



- HMS-leder
- Verneombud

Andre entreprenører/virksomheter tilknyttet kontrakten (underentreprenører)

Andre interessenter (teleoperatører, kraftselskaper osv.)

5.6 Sideentreprenør

Sideordnet entreprenør som ikke har samordningsansvar, skal oversende følgende informasjon til hovedbedrift og Bymiljøetaten, Gjennomføringsavdelingen:

- Prosjektleder
- HMS-leder
- Anleggsleder(e)
- Verneombud



6 Prosjektene SHA-mål

Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA) og ivaretagelse av det ytre miljø (YM) skal inngå som en sentral del av alle aktiviteter i prosjektet. Det er et grunnleggende prinsipp for BME som byggherre at oppgaver som utføres og tiltak som iverksettes ikke skal medføre at liv og helse settes i fare eller at etatens eller tredje-persons verdier utsettes for materielle skader og uønskede hendelser.

Målsettingen med SHA-arbeidet er:

- Ingen ulykker som fører til personskader med varige mén eller dødsfall
- Det skal arbeides aktivt for å forebygge personskade på anlegget
- Sykefraværet på anleggsplassen skal ikke overstige gjennomsnittet for anleggsbransjen
- Ansatte på anleggsplassen skal minst ha lønns- og arbeidsvilkår som følger av allmenningforskrifter eller gjeldende landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje
- Alle uønskede hendelser skal registreres, gjentakelse skal forebygges
- Det skal gjennomføres risiko- vurdering/analyse for alle arbeidsoperasjoner som kan medføre risiko for skade på mennesker, miljø eller materielle verdier

For kontrakten er det satt følgende mål:

H1-verdi (Fraværsskedefrekvens)	0
H2-verdi (Personskadefrekvens)	0
F-verdi (Fraværskoeffisient)	0
N-verdi (Nestenulykkesfrekvens)	> 1000

Begrunnelse dersom H- eller F-verdi settes forskjellig fra 0:

Verdiene settes lik 0

Bymiljøetaten har som mål at gjennomføringen av prosjekter skal skje uten skader og tap av liv. Det skal legges vekt på rapportering av uønskede hendelser RUH, minst 1 per 1000 arbeidstimer og aktiv gjennomføring av risikovurderinger.

Sykefravær <4,5 %

H1-, H2-, F- og N-verdi beregnes fra følgende formler:

$$H1 = (\text{Antall skader med fravær} \times 1.000.000) / \text{Utførte timeverk}$$

$$H2 = (\text{Antall skader med og uten fravær} \times 1.000.000) / \text{Utførte timeverk}$$

$$F = (\text{Antall fraværsdager som følge av skade} \times 1.000.000) / \text{Utførte timeverk}$$

$$N = (\text{Antall rapporterte nestenulykker} \times 1.000.000) / \text{Utførte timeverk}$$

Andre prosjektmål:

Aktiv rapportering av uønskede hendelser fra entreprenør til byggherre.



7 Risikoforhold knyttet til prosjektet

Ved oppstart av prosjektet skal byggherre sørge for at tilknyttede risikoforhold blir kartlagt allerede i prosjekteringsfasen og vurdert med tanke på tiltak for fjerning eller reduksjon av risikoforholdene. Hovedregelen er at risikoforhold skal søkes ”prosjektert bort” i prosjekteringsfasen. Restrisiko og risikoreduserende tiltak skal beskrives i prosjekteringsbeskrivelsen og tas med i tilbudsdokumentasjonen som en del av de prisbærende poster i entreprenørens anbud.

I vedlegg 1 er det utarbeidet en grov risikoanalyse i henhold til BHF § 8 som viser farlige forhold som kan utgjøre risiko for skade på person. Denne brukes som grunnlag til prosjektets egne risikovurderinger som i tillegg skal identifisere risikoforhold som er spesifikke for de enkelte prosjekter. Dersom slike spesifikke forhold opptrer, kreves det at risikoreduserende tiltak iverksettes.

7.1 Risikovurdering og risikoreduserende tiltak

7.1.1 Mulige farer og tiltak

Byggherren har foretatt overordnet risikovurdering for arbeider som gjøres under denne SHA planen. En risikovurdering er alltid beheftet med usikkerhet og er derfor ingen fasit for hva som kan skje. Den inngår som et beslutningsunderlag både under planlegging og utførelse av arbeidet.

Risikovurderingene (Vedlegg 1), identifiserte farer som krever risikoreduserende tiltak er markert med rødt og farer der tiltak må vurderes er markert med gult. Farer markert med grønt er vurdert til å ha så lav risiko at tiltak vanligvis ikke er nødvendig. Risikoreduserende tiltak er også lagt inn som forutsetning ved risiko-vurderingen før vurdering av konsekvens og sannsynlighet. Risikovurderingen gir grunnlag for prosjektenes spesifikke risikoanalyse som alltid må gjøres ut fra at forholdene ikke alltid er de samme fra prosjekt til prosjekt.

Grønne hendelser vil fortsatt innebære en viss risiko, særlig hvis de skjer ofte. Slike hendelser (eks repeterende og statiske arbeidsoperasjoner) kan være både forstyrrende for andre og gi mulige senskader for arbeidere. De må derfor følges opp med relevante prosedyrer fra arbeidsgiver selv om de normalt sett ikke gir skader av betydning.

Selv om en risikovurdering ender i en grønn kategori skal man alltid vurdere behov for tiltak etter ALARP prinsippet. Dette basert på usikkerheten som ligger i selve risikovurderingen.

7.1.2 Oppfølging

Byggherrens overordnede og eventuelt detaljerte risikovurderinger med tiltak er ikke nødvendigvis uttømmende. Entreprenøren skal vurdere byggherrens konklusjoner, samt gjøre selvstendige vurderinger av risikofylte arbeidsoperasjoner. Begge parter skal gi løpende tilbakemelding om nye risikoforhold eller endrede forutsetninger i risikovurderingen utover det som er påpekt i tabellen i vedlegg 1.

Dokumentasjon av entreprenørens egne risikovurderinger og sikker-jobb-analyser (SJA) skal overleveres byggherre løpende i kontraktstiden.



8 SHA-avvik

8.1 Avvik fra SHA-planen

Endringer i SHA-planens forutsetninger skal håndteres som avvik. Med avvik er her å forstå:

- endringer i organisasjon, både byggherres og entreprenørens organisasjon,
- endringer i tidsplanen, fremdriftsplanen ved forhold som har betydning for samordningen av arbeidsoperasjoner mellom de ulike entreprenørene
- forhold som krever spesielle tiltak. Når det avdekkes nye forhold som ikke allerede er beskrevet i SHA-planen og som er av betydning for arbeidstakernes liv og helse

8.2 Entreprenørens plikter

Representant fra hovedentreprenør skal straks melde til byggherren når det avdekkes eller oppstår avvik i forhold til organisasjon, fremdrift og når nye forhold som krever spesielle tiltak oppstår. I avviksmeldingen skal det fremlegges for byggherren forslag til løsninger som bidrar til å lukke avviket-/ene.

8.3 Byggherres plikter

Byggherren skal vurdere avvikene, eventuelle drøfte forslag til løsninger før beslutning om tiltak tas.

Byggherren skal fortløpende oppdatere SHA-planen når det oppstår endringer i planforutsetningene som har betydning for arbeidstakernes liv og helse.

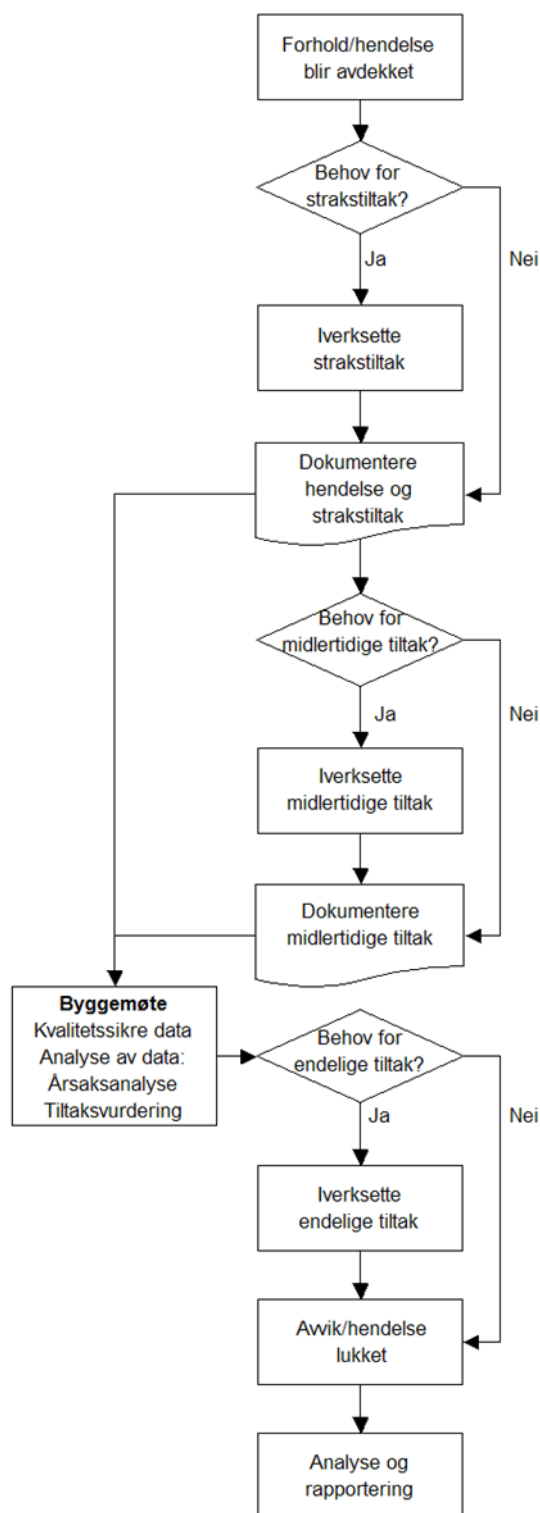
Entreprenøren skal umiddelbart orientere sine ansatte og underentreprenører om endringer og oppdateringer av SHA-planen.

8.4 Behandling av SHA-avvik

SHA-avvik (både ulykker, nestenulykker/farlige forhold) skal rapporteres i eget skjema. Alle avvik skal behandles i byggemøte med

sikte på å klarlegge årsaksforhold og fastsette tiltak for å hindre gjentakelse.

Entreprenøren skal sørge for at informasjon og erfaringsoverføring fra avviksbehandlingen blir gitt til alle som jobber på det aktuelle prosjektet. Flytskjemaet til høyre viser prosessen for avviksbehandling.





Vedlegg 1 Risikovurdering

Før oppstart av prosjektet skal byggherre sørge for at risikoforhold i tilknytning til prosjektet blir kartlagt og risikovurdert.

Spesielle forhold (Listen er ikke uttømmende. Andre risikoforhold som er fremkommet i kartleggingsprosessen tilføyes listen og uaktuelle forhold strykes)

OVERORDNET RISIKOVURDERING

Tabellen under inneholder risikoelementer som gjelder for samtlige lokasjoner.



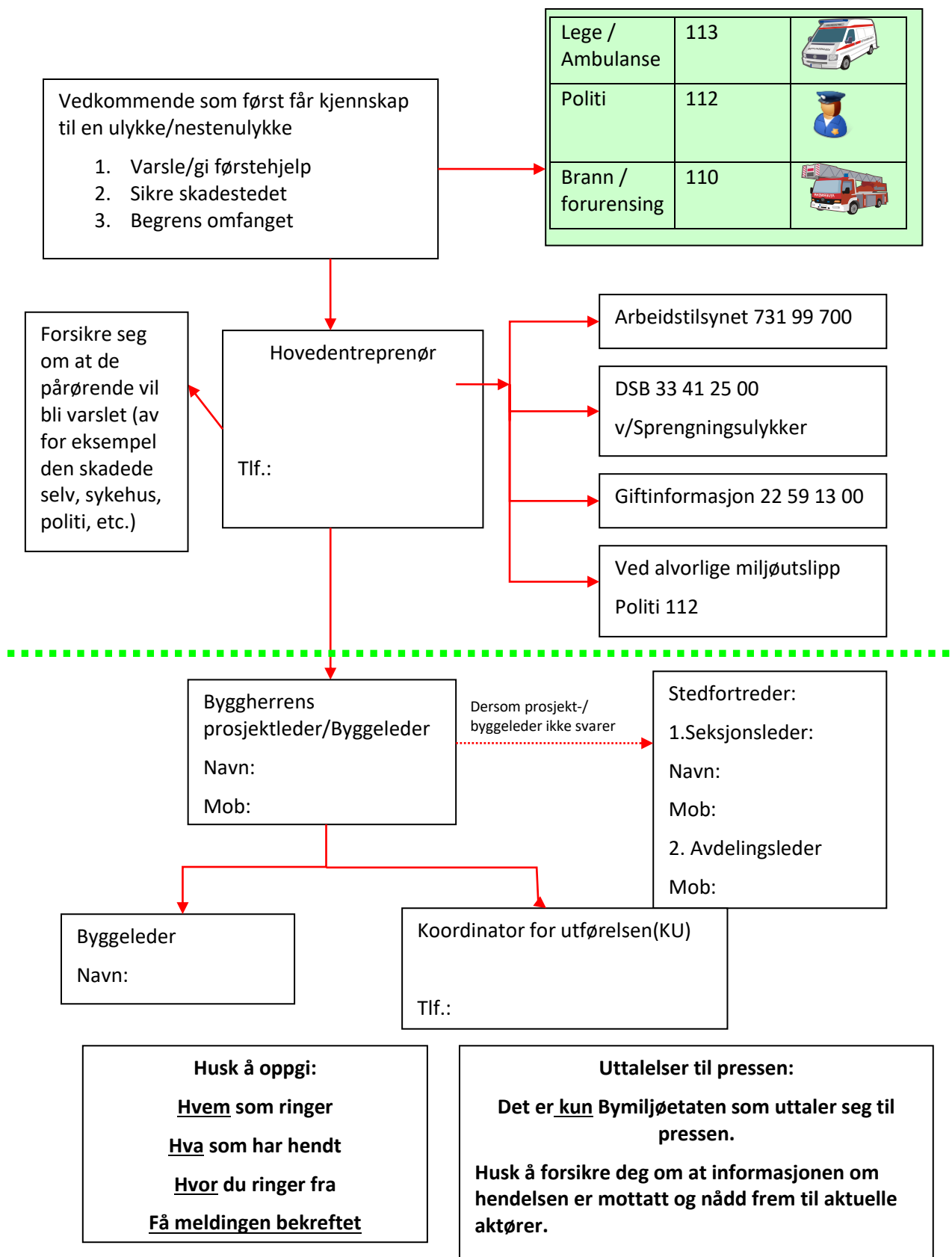
	Farlig forhold	Aktuelt		Beskrivelse av forholdet og mulig konsekvens.	Risikoreducerende tiltak	Dokumentasjon	Vurdert risiko
		Ja	Nei				
1	Arbeid nær installasjoner i grunnen.	Ja <input checked="" type="checkbox"/>	Nei <input type="checkbox"/>	Graving nær kabler: Elektrisk støt Brudd på VA ledninger: Flom	VA- og Kabelpåvisning, forsiktig graving, evt. Håndgraving under tilsyn av kabeleier	Dokumentert VA- og kabelpåvisning	
2	Arbeid på steder med passerende trafikk.	Ja <input checked="" type="checkbox"/>	Nei <input type="checkbox"/>	Trafikkavvikling: Personskader og materielle skader	Skilting etter SVV håndbok N301, veileder: Arbeid og graving på kommunal vei og gategrunn Godkjent vernetøy Godkjent arbeidsvarslingskurs for mannskap. Vurdere trafikkdirigering	Dokumentert godkjent arbeidsvarslingsplan	
3	Arbeid som innebærer at personer kan bli skadet ved fall eller fallende gjenstander.	Ja <input checked="" type="checkbox"/>	Nei <input type="checkbox"/>	Fall i grøft, skade av fallende gjenstander som løftes med maskin, kantstein etc. Personskade	Sikring av grøft/arbeidsområde Godkjent verneutstyr Godkjent og kontrollert løfteutstyr Sertifisert og kompetent maskinfører, fokus på regler for løfteprosedyre Førstehjelpsutstyr (komplett)	Maskinførerbevis EU-godkjenning av maskiner	
4	Arbeid som innebærer fare for helseskadelig eksponering av støv, støy eller vibrasjoner	Ja <input checked="" type="checkbox"/>	Nei <input type="checkbox"/>	Fresing av asfalt/kutting av kantstein/saging av heller: Muskelskader Hørselskader Øyeskader	Godkjent verneutstyr Hørselvern Øyebeskyttelse Førstehjelpsutstyr, øyeskyllevann	Godkjent kurs på aktuell maskin Førstehjelpskurs	
5	Arbeid som utsetter personer for kjemiske eller biologiske stoffer som kan medføre en belastning for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø, eller som innebærer et lov- eller forskriftsmessig krav til helsekontroll.	Ja <input checked="" type="checkbox"/>	Nei <input type="checkbox"/>	Arbeider med helse og miljøskadelige stoffer som diesel og oljeinnholdene stoffer: Personskade (hud, øye, lunge)	Godkjent verneutstyr Avfall håndteres iht. foreliggende avfallsplan Arbeider må inneha nødvendige godkjenninger Førstehjelpsutstyr (komplett)	Godkjent kurs for behandling av aktuelle kjemikalier Stoffkartotek må forefinnes	
6	Arbeid som innebærer brann- og eksplosjonsfare	Ja <input checked="" type="checkbox"/>	Nei <input type="checkbox"/>	Arbeider med brannfarlige løsningsstoffer. Diesel etc.	Fokus på håndteringsforskrifter for de aktuelle stoffene Brannslukningsutstyr på plassen	Godkjent kurs for håndtering	



Bergen kommune
Bymiljøetaten

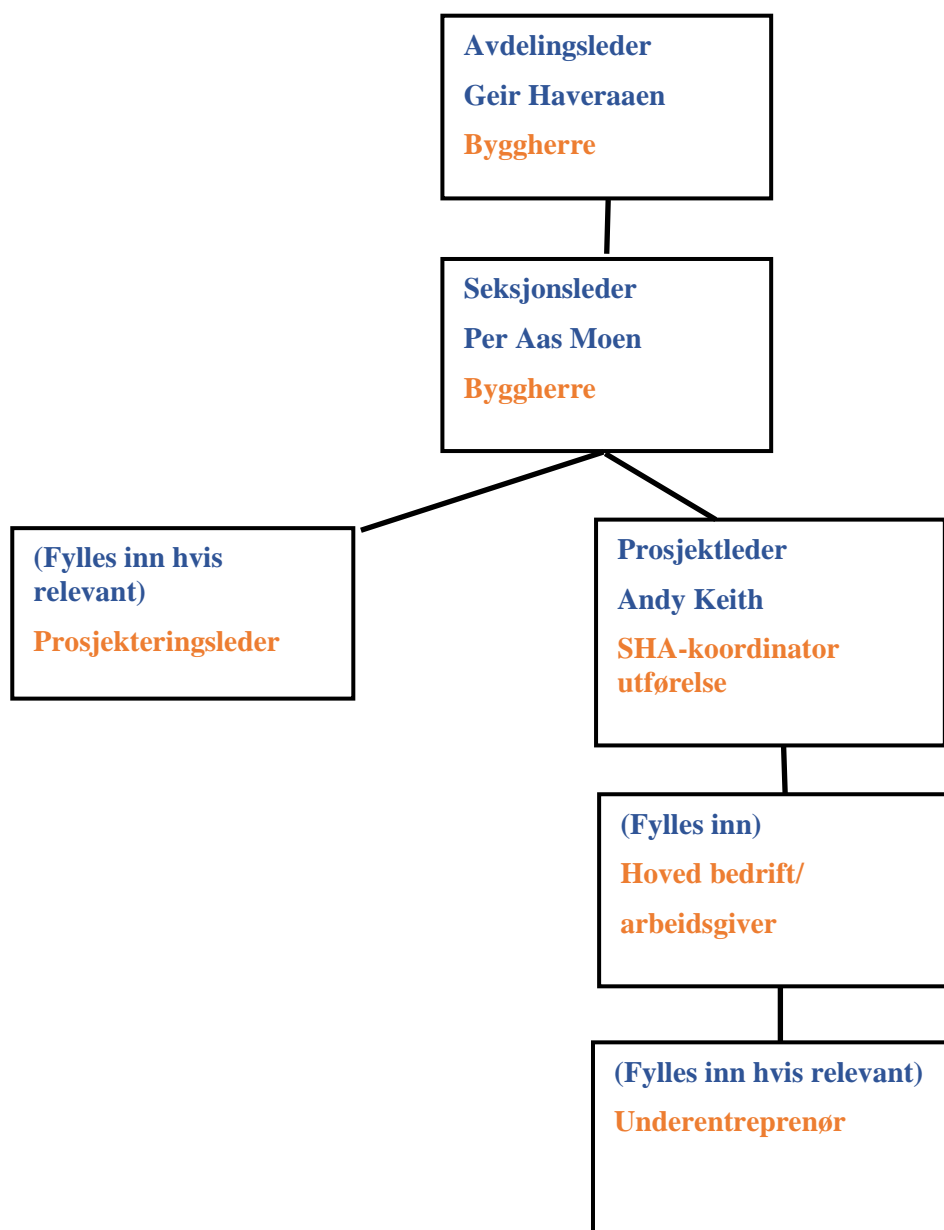
7	Anleggstrafikk til og fra bygge- eller anleggsområdet	Ja <input checked="" type="checkbox"/>	Nei <input type="checkbox"/>	Tilsøling av veier ved massetransport	Dekke til last og masse. Vurdere vasking av hjul før kjøring på offentlig vei	Godkjente sertifikater etter veitrafikkloven	
8	Anleggstrafikk vil krysse trafikkert vei	Ja <input checked="" type="checkbox"/>	Nei <input type="checkbox"/>	Påkjørsel Personskade	Sikre kjørebane med manuell dirigering/trafikklys God skilting	Godkjent arbeidsvarslingskurs	
9	Graving og arbeider i grøft	Ja <input checked="" type="checkbox"/>	Nei <input type="checkbox"/>	Graving av korte kantsteingrøfter Påkjørsel, fall i grøft	Sikre området med sperring godkjent vernetøy Førstehjelpststyr (komplett)	Godkjent maskinførerbevis Godkjent arbeidsvarslingskurs	
10	Asfaltarbeider	Ja <input checked="" type="checkbox"/>	Nei <input type="checkbox"/>	Arbeid med utlegging av varm asfalt Personskade brannskade	Godkjent vernetøy og hansker Førstehjelpststyr (komplett)	Opplæring/instruks foreligger før start	
11	Generelt	Ja <input checked="" type="checkbox"/>	Nei <input type="checkbox"/>	Språklige misforståelser/utenlandsk arbeidskraft: Personskade	Entreprenør har ansvar for at det alltid er personell til stede som kan kommunisere på lokalt språk	Opplæring	
12		Ja <input type="checkbox"/>	Nei <input type="checkbox"/>				

Vedlegg 2 Varslingsplan, Eksempel



Vedlegg 3 Organisasjonskart SHA

Utfyllt organisasjonskart bekjentgjøres på byggeplass



Vedlegg 4 Ansvarsmatrise BHF

Ansvarsmatrisen tar utgangspunkt i prosjekter av større omfang og må tilpasses prosjektets kompleksitet.

	BR: Byggherre/Byggherres representant KP: Koordinator prosjekteringsfasen KU: Koordinator utførelsesfasen HB: Hovedbedrift	Ansvarlig (A) Medansvarlig (MA)			
		BR	KP	KU	HB
1	Oppfølging, BHF §§ 5, 13 og 16				
1.1	Sikre at pliktene som er pålagt koordinatoren(e), prosjekterende, arbeidsgivere og enmannsbedrifter blir gjennomført	A	MA	MA	
2	Plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø, BHF §§ 7 og 8				
2.1	Påse at det utarbeides en skriftlig plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø, jf. BHF § 8, som beskriver hvordan risikoforhold i prosjektet skal håndteres.	A	MA	MA	
2.2	Påse at plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø er lett tilgjengelig og gjort kjent på bygge- eller anleggsplassen.	MA		MA	A
2.3	Sørge for fortløpende oppdatering av plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø dersom det oppstår endringer som har betydning for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø.	A	MA	MA	MA
3	Beskrivelse/krav i tilbudsgrunnlag og kontrakter, BHF §§ 6, 8, 9 og 11				
3.1	Gi en beskrivelse av risiko knyttet til arbeid som kan medføre fare for liv og helse som byggherren har mulighet til å kjenne til i prosjekteringsfasen	A	MA		
3.2	Beskrive krav om spesifikke tiltak, basert på risiko som avdekkes under planlegging og prosjektering	A	MA		
3.3	Beskrive krav om at de utførende entreprenørene i sine fremdriftsplaner skal beskrive når og hvor de ulike arbeidsoperasjoner skal utføres, ved hvilke tidspunkter flere virksomheter vil jobbe på samme område, og hvor mye tid som er avsatt til de enkelte arbeidsoperasjoner	A	MA	MA	
3.4	Stille krav om at den utførende entreprenøren utfører forebyggende tiltak (riggforhold mv.) som angitt i BHF § 9	A		MA	
3.5	Stille krav om at virksomhetene som engasjeres driver et systematisk helse, miljø og sikkerhetsarbeid, jf. krav i internkontrollforskriften	A		MA	
3.6	Stille krav om forsvarlig bemanning både til prosjekterende og utførende	A	MA	MA	
3.7	Stille krav om at de utførende entreprenører skal sørge for at SHA-planen er lett tilgjengelig og gjøres kjent videre nedover i kontraktskjeden	A		MA	MA

	BR: Byggherre/Byggherres representant KP: Koordinator prosjekteringsfasen KU: Koordinator utførelsesfasen HB: Hovedbedrift	Ansvarlig (A) Medansvarlig (MA)			
		BR	KP	KU	HB
4	Forhåndsmelding BHF § 10				
4.1	Sørge for at det senest en uke før arbeidet igangsettes sendes inn forhåndsmelding på fastsatt skjema til Arbeidstilsynet. Forhåndsmeldingen skal være underskrevet av byggherre.	A	MA	MA	MA
4.2	Sørge for at forhåndsmeldingen settes opp synlig på bygge- eller anleggsplassen, og at den holdes oppdatert.	A		MA	A
5	Dokumentasjon for fremtidige arbeider, BHF § 12				
5.1	Sørge for at det utarbeides dokumentasjon for bygningen eller anlegget om de forhold som kan ha betydning for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø ved fremtidige arbeider.	A	MA	MA	A
6	Oppfølging av koordinatoren(e), BHF § 13				
6.1	Jevnlig følge opp at koordinatoren(e) oppfyller sine plikter.	A			
7	Koordinering prosjektering, BHF § 14				
7.1	Koordinere prosjektering slik at hensynet til sikkerhet, helse og arbeidsmiljø blir ivaretatt ved blant annet å tilrettelegge for informasjonsflyt mellom de enkelte prosjekterende så disse har mulighet til å ta hensyn til hverandres planer og valg av løsninger, slik at risiko i grensesnitt mellom ulike fag blir identifisert og behandlet.	A	A	MA	
7.2	Utarbeide plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø før oppstart av arbeidet på bygge- eller anleggsplassen, basert på dokumentasjon fra byggherren og de prosjekterende.	A	A	MA	MA
8	Koordinering utførelse, BHF § 14				
8.1	Følge opp risikoforhold i byggherrens plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø, herunder avviksbehandling knyttet til planen.	A	MA	MA	A
8.2	Følge opp at det utarbeides tidsplaner som sikrer at det avsettes tilstrekkelig tid til utførelse av de forskjellige arbeidsoperasjoner.	A	MA	A	A
8.3	Følge opp at arbeidsgivere og enmannsbedrifter gjennomfører planen for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø, herunder at arbeidsgivere har innarbeidet relevante deler av planen i virksomhetens system for internkontroll.	A	MA	A	MA
8.4	Følge opp at arbeidsgiveres og enmannsbedrifters arbeid som kan påvirke hverandre med hensyn til sikkerhet, helse og arbeidsmiljø blir koordinert, inkludert samarbeid mellom arbeidsgivere og enmannsbedrifter.	A	MA	A	MA
8.5	Se til at arbeidsgiver følger opp at kravene om forebyggende tiltak i § 9 gjennomføres.	A		A	MA
8.6	Sørge for at det føres oversiktslister, jf. § 15, og overleverer listene til byggherren etter at oppdraget er ferdig.	A		MA	A

	BR: Byggherre/Byggherres representant KP: Koordinator prosjekteringsfasen KU: Koordinator utførelsesfasen HB: Hovedbedrift	Ansvarlig (A) Medansvarlig (MA)			
		BR	KP	KU	HB
9	Fullmakter				
9.1	Fullmakt til å stanse arbeid der det kan være overhengende fare for liv og helse.	A	MA	MA	MA
9.2	Fullmakt til å gripe inn når det oppdages brudd på plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø	A	MA	MA	MA

Følgende informasjon fylles inn for hvert enkelt prosjekt og SHA-planen distribueres som følger:

Prosjekt:

Byggherre: Bergen kommune, Bymiljøetaten

Prosjektleder: Navn: Andy Keith
 Tlf.: 90693212
 Epost: Andrew.Keith@bergen.kommune.no

Byggherrens Representant: Navn: Andy Keith
 Tlf.: 90693212
 Epost: Andrew.Keith@bergen.kommune.no

Koordinator Prosjektering: : Navn: Andy Keith
 Tlf.: 90693212
 Epost:

Koordinator Utførelse: : Navn: Andy Keith
 Tlf.: 90693212
 Epost: Andrew.Keith@bergen.kommune.no

Entreprenør: Navn: [Fylles ut etter tildeling]
 Tlf.: [Fylles ut etter tildeling]
 Epost: [Fylles ut etter tildeling]